

ՊԱՅՄԱՆՔ

Յարժեքն զին Կ. Պրոքորյան 180 ղր.
Յարժեքն զին Կ. Պրոքորյան 180 ղր.
Յարժեքն զին Կ. Պրոքորյան 180 ղր.
Յարժեքն զին Կ. Պրոքորյան 180 ղր.
Յարժեքն զին Կ. Պրոքորյան 180 ղր.

ՔԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Գաղղիոյ վերջին հսկայական փա-
խուստն ինչպէս անսկզբնաւոր յայտնի թիւ-
նը Գերմանիոյ քաղաքացիացի զոր-
մանք եւ միանգամայն հոգ. պատճա-
ռեց, որ տեսնեն որ Գաղղիոյ իրենց
կարծածին չափ սպառած չէ, եւ կըր-
նայ քանի մը տարւոտն մէջ ինքզինք
կազմակերպելով վերջին պարտութեան
վերջը ինքզինք Գերմանիայէն:

Ահաւասիկ Գերմանիոյ ամենէն կա-
րեւոր իրադրոյց մէկուն՝ Հիւսիսային
Գերմանական կառնիքին խորհրդածա-
թիւնը:

Եւրոպայի փոխարեւորութիւնն եղաւ
հոսիկաւոր, հոսիկաւոր ինչ Գաղղիոյ վրայ
զորում պատերազմական տարբեր շա-
րիւղանց մեծ էր ինչ ոչ, եւ ինչ Գաղ-
ղիա կրնար թէ չէր կրնար հինգ եր-
կիրին բերել վերջնէն: Ամենք տարապա-
շար պատճառներէն, ունենալ բացա-
ւարտ, աւելցնել ալ ինչքէն անորոշ
Թողոցին Այսօր կրնանք կատարելա-
պէս լուծուած հատարել Պ. թիւերի եւ
միասնական ծրագրովը, զոր ներկայ փա-
խուստն ինչպէս ամենէն հերկայացուց
աղղիային մարտին հարակից լինելու
Գաղղիա պարտաւորուած է՝ աւելի
անտեսարար ինքզինք կառնել: Պէտք
է որ իր հաստիքը աղղիային բերուն ար-
դիւնքն աւելցնէ, եւ միւս կողմէն
ինչպէս թեմաք զորում է գտնուել Սթ-
Պ. թիւերի ծրագրին նայելու Բանակին
ու նաւատորմիցը նաւազգներու բը-
նաւ միտք չունի, որոյ վրայ կրնար
ընել ամենէն շատ ինչպէս թիւերը: Ընդ-
հանդառնալով երկուքն ալ աւելի մեծա-
ծախ փոխանկն մէջ պահել եւ 900000
պահանջով զինուորներով ալ բանակը զ-
բանել կուզէ: Բայց ինչ ապագայ մէ-
այս որ վերապիկ կառավարական ա-
հաւաններուն մէջ ընտել եւ կեցած չեն
այն կարծիքն ինչ Գաղղիա կարողնոյ
իշխելու կոչումն է, եւ ինչ աւաճումն
պէս այն ձեւաբանութեան յարած
են, որ 1870ի տնտես մասնակց Պ. թիւ-
էր եւրոպիոյ ամեն կողմերը պարտա-
թեան տուիլ: Գաղղիոյ քաղաքականու-
թեան յայտն ու անանական զգացումը
կը յայտնել, սպիտակ թէ սեւապա իր
տեղը փոխել չուզեր:

Բայց այսօր եթէ Գաղղիական
կառավարութիւնը կը խորհի պատե-
րազմէն աւելի զինուորական ծախքը
չարտաւանդել, եթէ Գաղղիոյ ինչպէս
պարտութեան կը տեսնուի, կը կար-
ծէ թէ առանց ընկճելու կրնայ զին-
ուորական հին բերել վերջնէն, եւ այն
աւաճումն աւելի աւելի անպատու պա-
մաններու մէջ, պէտք կը լինի եզրա-
կողմէն աւելի թէ Գաղղիայէն ու զու-
արտաւանդական տարւոյն առաւել թե-
թեւ է՝ քան թէ ծախք Աւելի հեռուն
երթանք: Ընտել մէկ կողմէ Գաղղիոյ վե-
րածնը կամ ապագայի մը չկայ հի-

մաւ իր ինչ տնտես պարտութեան թեմայ
ձեւաբանութեան դիտարկութիւնն յայտ-
նուողէն յարձակողական խորհուրդներ
կը մտնեն, եւ այս խորհուրդն արտա-
յայտութիւնը պէտք է իրեն տարա-
նայեց ինչպէս Այս երկու պատճառ-
ներով պատերազմական տարաւանդ
մասին ամենամեծ թեմայ վարակելու
պարտական պարտականութիւնը կ'ը-
ծի եւ կանգնեալուց:

Գաղղիոյ զաւտուած մէջ մնացած
Գերմանական զորաց թիւը 660000 ի-
նչոն է, եւ Գերմանիոյ զորաց խոսքին նա-
յիւրի ինչ Գերմանական զորաց խոսքին նա-
յիւրի մը կանգնուած արտաւանդական
կառնելու, եւ նոր դեպք մը չարտաւանդ, յաւա-
նիկայ տնտես աւելի պիտի նաւաղի:

Վերջին միջոց ամեն մէջ 500000
են աւելի Գերմանական զորաց կոչին
Գաղղիոյ մէջ, որոյ տարաւանդն ծախ-
քը Գաղղիոյ վրայ էր: Այս մեծադա-
մար ծախքէն դատ՝ նոյն միջոցին գե-
րմանական զորաց խոսքին 284000 Գաղղի-
ական զորաց տարաւանդն աւելցնելու
կին ծախքն ալ Գաղղիոյ վրայ էր:

Հիմա Գերմանական զորաց ամե-
նամեծ մարդ (440000 մարդ)՝ Գերմա-
նիոյ դարձած եւ գերմանական ալ Գաղ-
ղիա դարձած ինչպէս Գաղղիոյ գան-
ձը մեծ բնուէ մ'ապագած է:

Փոքրիկ տարաւանդութեան յաղ-
թութեան ետեւ բանուած մարդոց բաղ-
մանիւր մեծ հոգ կը պատճառէ կա-
ռավարութեան Բանտարկիւրդ կ'աւել-
աւելի կ'երեւի թէ համապատ քննու-
թեան մ'ետեւ արձակել պէտք պիտի
լինի: Բայց թափախն 150000 յափ մար-
դի կը մնան, որոց գաւառական զին-
ուորական տարաւանդը պիտի տեսնեն
եթէ աղղիային մարդոց ուրիշ անոր-
ոքութիւն մը չընէ: Կառավարութիւնը
կը փոխանց խորհուրդ թէ այսպիսի կա-
ռավարութեան մարդոց գաւառական երկար
ժամանակի կարտն է՝ ուրախ եւ շու-
տով տեսնել սպառնալու, եւ այն երկարա-
տեւ գաւառական միջոցին մնալը
պիտի յուսին եւ ապագային համար
ուրիշ խախտ երկիւղալի եղած դիտա-
կարութիւններն աւելի պիտի պիտի
հաւատան թէ այս անարտաւանդութեան
առաւել տեսնել համար երկու միջոց
կը խորհուրդ մէկը պարտականութեան
հարձակ մը ձեւաբանութեան, որ թէ եւ
զին 'ի ձեւին բանուած են, բայց կըր-
նէ զուտ ուրիշ բան մը ըրած չեն,
հրամանատարութեան պաշտօնն փա-
րած չեն, եւ հասարակային իրաւանց
գէժ ունի մը գործած լինելու ամառ-
տանութեան ներքեւ չեն երկարող
միջոցն է՝ տանց գաւառական նոր-գա-
լետներու փոխադրել զանաւոր: Առաւել
միջոցին համար կառավարութիւնը ծա-
ղովին ընդգրկումն ինչպէս եւ երկրին
կարգաւոր մարդոց գէժ ունի թեմայ
կը փոխանց, իսկ երկարողն գաւառի
իրաւանց եւ արտաւանդութեան հիմնական
սկզբունց երկու միջոցն, եւ գաւառական

նախն ու քաղաքական ճշմարիտ ուղե-
տարին հարաւոր մը կը համարուի: Եթէ
կառավարութիւնն այս միջոցներէն մե-
կէն ընտրելու հարկադրի, փոխադրել
է, որ առաւելին ընտրէ եւ ոչ երկարողը:

Փոքրիկ հրկիւր թեմայ միջոցին եւ
վերջը բանուած կանոնը թիւն ալ փա-
րած չէ:

Արդէն 2500 կանոնը անցեալները
Գաղղիոյ փոխադրումն էին, այս օրերս
1500 ալ դարձեալ զրկուեցան:

Այս կրննէն շատն այն աստիճան
վճարած են, որ մէկ քանիներն ինք-
զինքնին սպաննելու փորձ ըրին:

Անդ վրայ մէջ այս տարի հաւած ալ-
խարհային զոյց առաւ, որ վից տար-
ւան մէջ մարտիւրդն 2637 684 հոգի
աւելցնուէ: Այս անու մը մարտիւրդն
թուին համեմատութեամբ խիստ նը-
շանաւոր է, եւ ըստ անտեսական օրի-
նաց՝ Անդ վրայ մէջ խորհուրդն թեմայ ա-
նձեւան ապագայը կը համարուի:

Լոնտոնի բնակչոց թիւը չորս մի-
լիոնի մոտեցած է, այն է 3 883 092 հո-
գի: Մանչեսթըրի բնակչոց թիւն է,
Լոնտոնի մը մոտեցած է, այն է 592 164, եւ
Լիւնթըրի բնակչոց թիւն է, Պիլքոքէն
հիւս ալ հետ աւելցնել 660 510:

Հասկանալով Մարտիոյ մարտ-
քաղաքին առնուած ժամանակի Անդ-
ղիոյցը հասկանալով վերջին Ապրիլային
(Պատրիարքին) թագն ու սկիզբն ալ ա-
ռած էին ուրիշ շատ աւազներու հետ:
Այս թագն ու սկիզբն իրաւանական
կառնելու համար զեւելու առաւ
Հարկութիւն լինելով, Պ. կ'աւելցնէ
պաշտպանաց այս առաւելութիւնը
խորհրդարանին մէջ, բայց այս պայմա-
նաւ որ կառավարութեան ձեւը անց-
նելու ետեւ հասկանալով զրկուի Այս աւ-
թիւ, Պ. կ'աւելցնէ խախտ կառավարեց
յաղթեալ աղղի մը կրնանական խոր-
հրդանիւրդն ու արագան կահեւր յա-
փը խախտելու գործը: Մեղադրեց բա-
նակին հրամանատարները որ թող աղ-
ւած էին զինուորաց այս աւառաւա-
թիւնն ընել մեղադրեց Անդ զրկուած
իշխանութիւնները որ լինող զրկուած շա-
հա համար զեւելու զաւթ էին այն կա-
հեւրը մեղադրեց նաեւ վերջին պաշ-
տանէս թիւերը, որ զանաւոր իրենց օրի-
նաւոր տեղանցը դարձան չէր խոր-
հած:

Անդ վրայ տեղութեան առաւելին
պաշտպանին յայտնած այս պատճառն
ընդհանուր հաւանութիւնն զուտ Անդ-
ղիոյ մարտիւրդն, եւ արդ արեւ դոմ-
թեան արժանի է:

Պատրիարքի բանաւորած մը եւ
հոգն խախտութեան անտեսութեան
ծու թիւն մը չինած է, որոյ մէջ Միջ-
գէ դարապետը պատմութեան մէջ յիշ-
ւած ամենէն մեծ պարտականութեան հետ
կը բաղդարուէ:

Հարաւային Ամերիկայի մոտեցած մէջ
կ'ընէ:

Միջոցէն զորապետը չուզելով այս
չորհրդարանը գոյնաւոր անպատասխանի
թուել, հետեւեալ նախկին զրկեց բա-
նաւորութիւն:

Ներեալ է բանաւորածին շաղկ-
իւնը: Լիւնթըրն կը շանէ նաւազգներու
նկն ու մարտիւրդն, երկրից ասոր-
դերն ու երկրի ծախքները, եւ նոյն
հոգաւ իր գոյնաւորներն ալ կը բաւելն:
Ես այս մտք միայն կ'ընդունիմ՝ ձեւ
երգը, ուր զի անցեալին հոգաւոր մար-
դոց հետ կը բաղդարուէ: Անու մը մեծ
եղան եւ ձեւապատճառ մէջ, իսկ մեծ
յաղապարտութեան միայն անցեալն է կու-
ղին զի պատմութիւնն, կուզին բաղդա-
ւորութեան, կուզեն նախախնամու-
թեան, այն յայտնութիւնները մի միայն
մարդոց գործ չեն:

Այսպիսի մեծ յայտնութիւնը
հարկաւ իրաց փոխան մ'արդ ինչք են,
զոր մեք ոչ կրնայինք ստեղծել: Այս ալ
մեր կամայ հաղապարտեցին: Պատմա-
կան բայց տարաւանգ: Արդեւաւս պա-
պին դերեւաններն փոյտ այս խաղը կը
ունենուի քանդակեալ:

Որչափ կը տարբեր ամենէն
նշանաւոր մարդոց գործն իրենց ուղ-
ւած ժամանակին համեմատ: Ըստ
անցած ամենէն համեմատեցը չէ կըր-
ցած յաղապարտեցին այն յաղթե-
լի գործութեան, միւս կողմ նաեւ համ-
հարեց մը կըրցած է պարագայից զ-
բանութեամբ յաղապարտ:

Թէ եւ զիս ամերիկայ կը տեսնեմ
այ թէ տուա եւ ան համեմատութեամբ
ձեւը զոյնական մէկ ժամն ինչ անար-
ժան նկատել: Բայց եւ այնպէս պար-
տաւոր եմ չնորհալուութիւն յայտնել
ձեք, վաւ զի ձեւ այդ գործ տողերը
պիտի են, մարտիւրդն իշխողաւորանե-
րէ աւելի տեսականութիւն կ'ընեն ու-
նենալու:

Գերմանիոյ կառնելով մէջ հերձ-
ւածն օրքան զոր կը մեծնայ, եւ Հրա-
մի շանթերն աղղեցութիւնն չեն ընել
բնաւ: Պատրիարքի կոմիտի կ'ընեն եւ
մարտիւրդն մեկ մասին վրայ:

Մոնիթին համարաբանին գաւառ-
տաններէն մէկը Պ. Ձեօկեր՝ հիւան-
դանաւոր թեմայն անգրաւորանայ կը:
Զերը յաղեց վերջին խորհուրդներն
անոր ժամանակաւորեց, որովհետեւ Տէօ-
կինէր արքային հոգաւորական
կարգաւորութեանց հաւանութիւնն
առած էր, եւ չէր ուզեր յետս կոչել
Մոնիթին զիստերիկ անուն բանադը-
ւալ զահանայ մը գնաց վերջին խոր-
հուրդները մատակարարեց Պ. Ձեօկէ-
րին, եւ հետեւեալ օրն ալ անոր յու-
ղարկաւորութեան պաշտօնը կատարեց:
Անիկ բաղդարուի Ամերիկայի երկու
թագապետաց առաւելորդութեանն
մայաքաղաքին դրեթէ բարձր լեթ-
ւելոց հետ ներկայ գտնուեցան յա-
ղապարտութեան:

Այս դեպքը մեծ շնորհ հասած է
Գերմանիոյ մէջ, եւ թէ ամառին չէ-

